

IN GESPREK OVER CONTROVERSIËLE ONDERWERPEN

8 NOVEMBER 2024

FROUKE DE WIJS & MAUD RAS

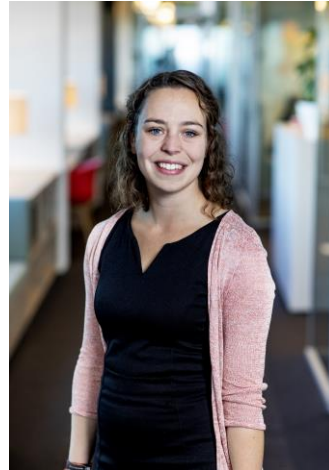
FROUKE.DEWIJS@RU.NL & MAUD.RAS@HAN.NL

Radboud Universiteit

HAN UNIVERSITY
OF APPLIED SCIENCES

EVEN KENNISMAKEN

Maud Ras

Orthopedagoog & onderwijskundige
SLB / lerarenopleider
IO bij ONmbo ROC Nijmegen
Trainer coach Alliantie Wijschool
Trainingsacteur

Frouke de Wijs

Lerarenopleider ML/MAW
Promovendus

Wie zijn jullie?

Kort naam en functie

CASUS

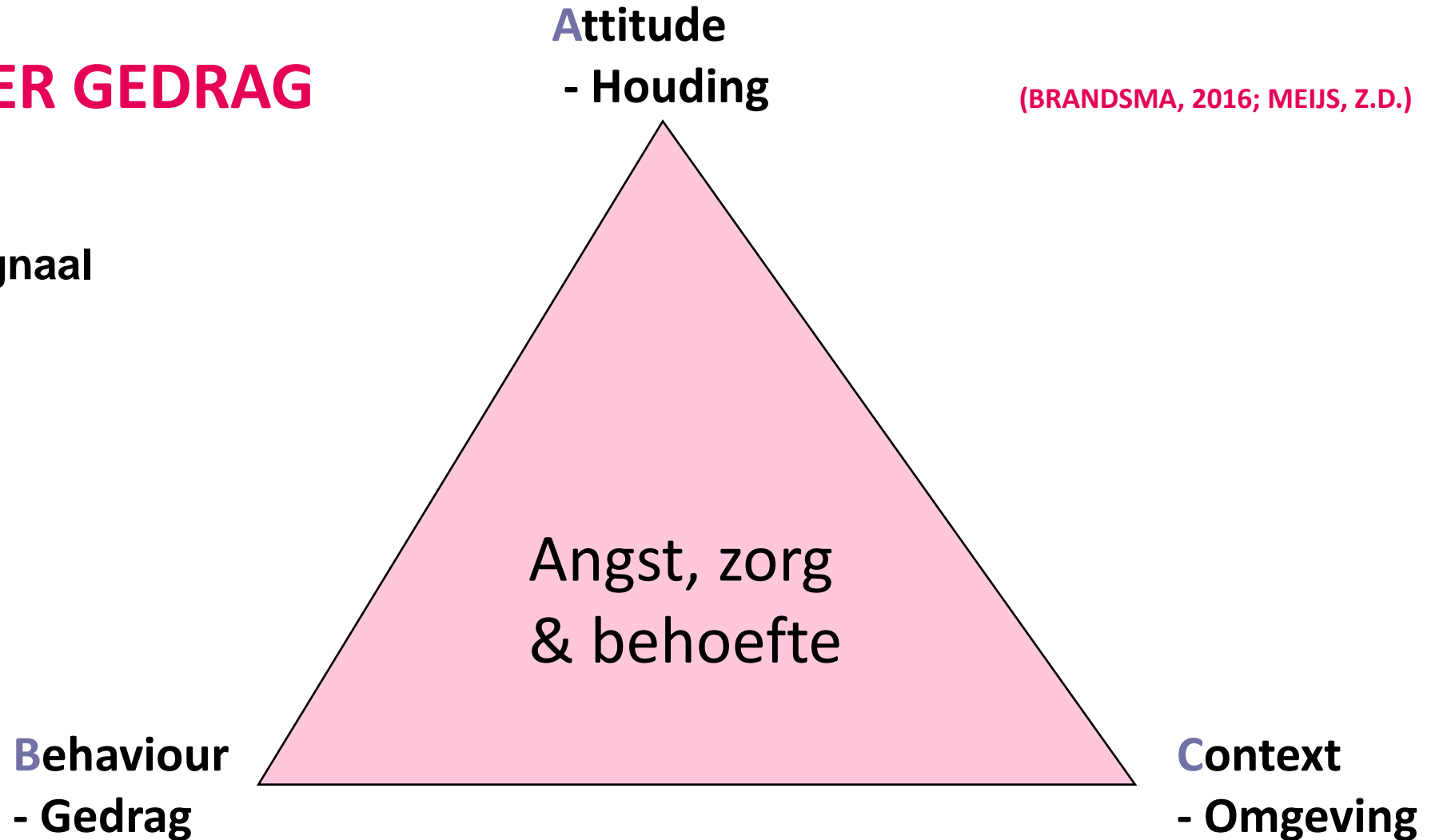
Je staat in een klaslokaal omdat je zo lesgeeft aan H3A. Terwijl de leerlingen binnenkomen hoor je Jordan zeggen: 'Ja maar je kan iemand toch niet weer levend maken dus je kan het helemaal niet herstellen? Wat een onzin dit!'. Sude reageert: 'Precies, en bovendien; dat vind ik bij die slavernij discussie ook zo... Alsof wij daar iets aan kunnen doen?! Bovendien, die mensen die nu leven zijn zelf toch geen slaaf geweest? Je kan ook TE gevoelig zijn. Ik vind het echt overdreven en gezeik!'. Waarop Jordan reageert: 'Precies, Ik ben geen racist hoor maar 'all lives matter', dus waarom moeten wij boeten voor wat mensen heel lang geleden gedaan hebben of mensen die ik zelf niet ken?! Je kan 'woke zijn' ook overdrijven'. Er ontstaat een discussie in de klas en de gemoederen beginnen op te lopen.

CONTROVERSIËLE ONDERWERPEN

- Issues die de identiteit raken en waar verschillende meningen over zijn (Veugelers & Schuitema, 2013)
- Momenten waarop de persoonlijke identiteit kan gaan schuren met de professionele identiteit
- Daarom: dialoog onder druk
- Vandaag: korte kennismaking (niet de gehele training/techniek)

KIJKEN ACHTER GEDRAG

- Gedrag is een signaal
- ABC-model

BEGRENZEN ÉN UITNODIGEN

(BRANDSMA, 2016; MEIJS, Z.D.)

Benoem de woorden die grensoverschrijdend zijn:

Ik hoor jou het woord ...
gebruiken

Benoem wat dit woord doet:

Dit woord is kwetsend of
sluit uit of.....

Benoem dat je begrenst:

Dit woord dus niet
gebruiken en vertel nu
eens.....hoe kom jij bij
deze gedachte?

VOORBEELDEN

(BRANDSMA, 2016; MEIJS, Z.D.)

Begrenzen

- Ik hoor jou schelden op vluchtelingen en Nederlandse Marokkanen, dat is kwetsend en daarom niet acceptabel.
- De manier waarop jij over je medeleerling praat is discriminerend. Dat kan niet.
- Voordat we verder gaan, ik accepteer niet dat jij de een hele groep op één identiteit aanspreekt, dus formuleer je zin anders.
- Je zegt dat je hartstikke boos bent. De manier waarop je je uit is haatzaaiend. Dag mag niet van de wet en daarom ook niet van mij.

Uitnodigen

- ... wel zou ik graag horen wat je meegemaakt hebt waardoor je deze mening gevormd hebt
- Wel wil ik graag met je in gesprek om...
- Daarna hoor ik graag hoe jij tot dit standpunt bent gekomen
- Ik zie ook dat je erg betrokken bent en ik hoor graag waar jij je zorgen om maakt.

AAN DE SLAG

- **Deel 1 (5 minuten)**

- Schrijf op hoe jij gaat reageren als docent in de eerder geschetste casus
- Formuleer zo concreet dat je het in een simulatie kan uitvoeren

- **Deel 2: Uitproberen**

- Tijdens simulatie:
  - Schrijf op wat je voelt en denkt
  - Schrijf op wat je ziet
  - Dit heb je nodig voor de volgende opdracht

BLIK OP JEZELF

- Waarom geef je een bepaalde reactie?
- Waarom grijpt de ene docent wel in en de ander niet?
- Waarom grijpt een docent de ene keer wel in en de andere keer niet?

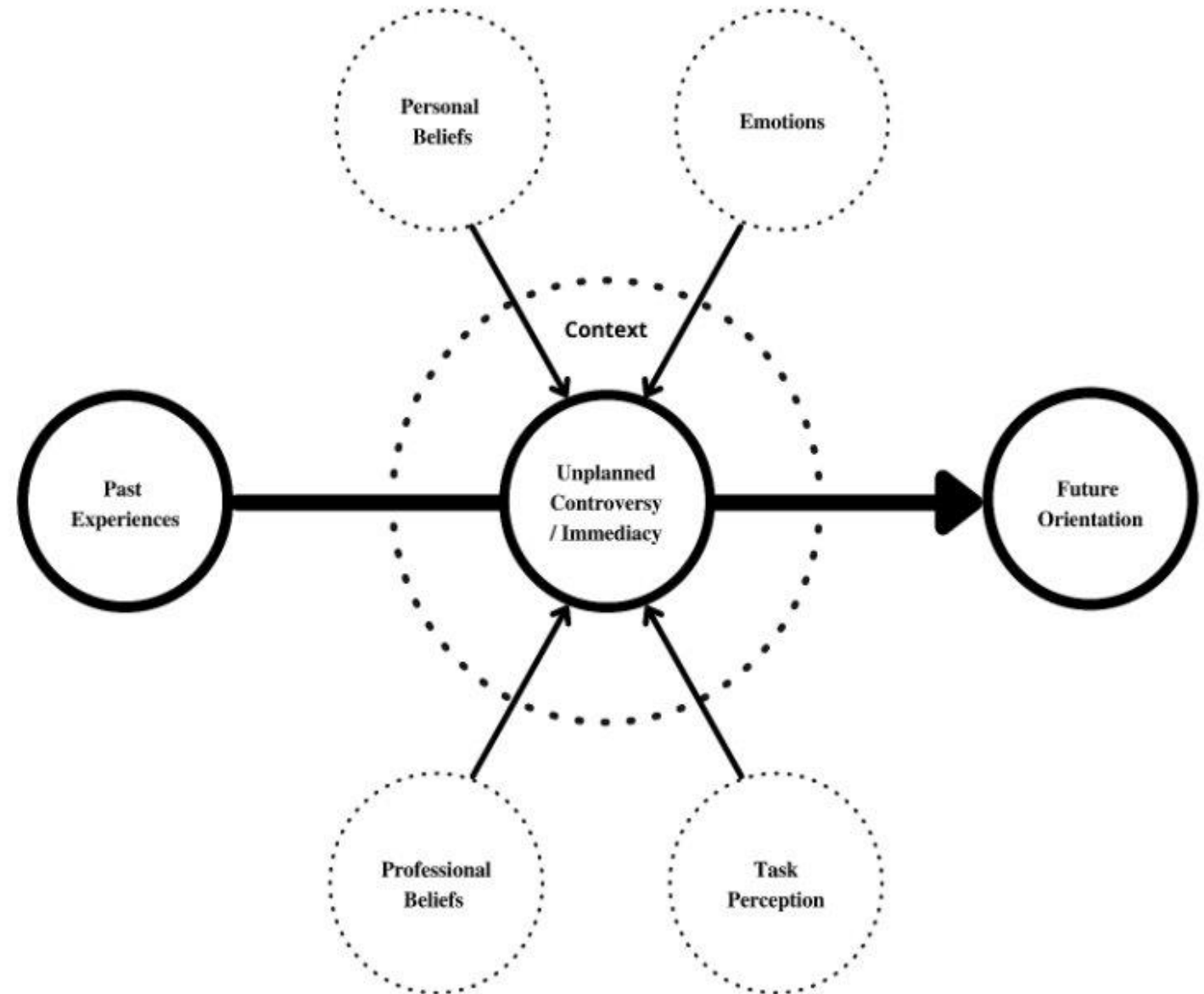
Charlot Cassar, Ida Oosterheert & Paulien C. Meijer (2023). Why teachers adress unplanned controversial issues in the classroom. *Theory & Reasearch in Social Education*, 51(2), 233-263.

BLIK OP JEZELF

- **Model**

- **Aan de slag**

- Pak het blad
- Vul het schema in
- Neem jouw voorbereiding én je ervaring tijdens de simulatie als uitgangspunt
- Overleg evt. met elkaar

NOG EVEN DIT...

- **Meer weten?**

- Brandsma, B. (2016). *Polarisatie: de dynamiek van het wij-zij denken*. Inside Polarisation VOF
- Meijs, L. (2018). *Dialog onder druk*. Verkregen op 23 augustus 2024, van [https://uploads-ssl.webflow.com/5de009c2d49bc73731466fa1/5de009c2d49bc74af4466ffe_%27Dialog%20\(z\)onder%20Druk%27.pdf](https://uploads-ssl.webflow.com/5de009c2d49bc73731466fa1/5de009c2d49bc74af4466ffe_%27Dialog%20(z)onder%20Druk%27.pdf)
- Alliantie Wijschool (z.d.). *Samen leren èn leven*. Verkregen op 2 november 2024, van <https://www.maatschappelijkealliantie.org/allianties/wijschool/>
- Cassar, C., Oosterheert, I., & Meijer, P. C. (2023). Why teachers adress unplanned controversial issues in the classroom. *Theory & Reasearch in Social Education*, 51(2), 233-263.

- **Meer oefenen?**

Overzicht aanbieders met status per tab.xlsx (expertisepuntburgerschap.nl)

<https://www.maatschappelijkealliantie.org/allianties/wijschool/>

AFRONDING

- Wat heeft deze workshop je opgeleverd?
- Hoe ga je dit inzetten in de begeleiding van je studenten?